

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

8 juin 2023

PROPOSITION DE LOI

**modifiant l'article 80 du Code judiciaire,
visant à permettre le remplacement
de certains juges empêchés
par des juges suppléants**

Rapport

fait au nom de la commission
de la Justice
par
Mmes **Katleen Bury** et **Marijke Dillen**

Sommaire**Pages**

I. Procédure	3
II. Exposé introductif	3
III. Discussion des articles et votes	4

Voir:Doc 55 **2686/ (2021/2022)**:

001: Proposition de loi de Mme Matz et MM. Maxime Prévot et Dallemagne.

002 et 003: Amendements.

Voir aussi:

005: Texte adopté par la commission.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

8 juni 2023

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van artikel 80
van het Gerechtelijk Wetboek, teneinde
de vervanging van bepaalde verhinderde
rechters door plaatsvervangende rechters
mogelijk te maken**

Verslag

namens de commissie
voor Justitie
uitgebracht door
de dames **Katleen Bury** en **Marijke Dillen**

Inhoud**Blz.**

I. Procedure	3
II. Inleidende uiteenzetting	3
III. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen	4

Zie:Doc 55 **2686/ (2021/2022)**:

001: Wetsvoorstel van mevrouw Matz en de heren Maxime Prévot en Dallemagne.

002 en 003: Amendementen.

Zie ook:

005: Tekst aangenomen door de commissie.

09707

**Composition de la commission à la date de dépôt du rapport/
Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag**
Président/Voorzitter: Kristien Van Vaerenbergh

A. — Titulaires / Vaste leden:

N-VA	Christoph D'Haese, Sophie De Wit, Kristien Van Vaerenbergh
Ecolo-Groen	N ., Claire Hugon, Olivier Vajda, Stefaan Van Hecke
PS	Khalil Aouasti, Laurence Zanchetta, Özlem Özen
VB	Katleen Bury, Marijke Dillen
MR	Philippe Goffin, Philippe Pivin
cd&v	Koen Geens
PVDA-PTB	Nabil Boukili
Open Vld	Katja Gabriëls
Vooruit	Ben Segers

B. — Suppléants / Plaatsvervangers:

Yngvild Ingels, Sander Loones, Wim Van der Donckt, Valerie Van Peel
N ., Julie Chanson, Sarah Schlitz
N ., Mélissa Hanus, Ahmed Laaouej, Patrick Prévot
Joris De Vriendt, Tom Van Grieken, Reccino Van Lommel
Mathieu Bihet, Marie-Christine Marghem, Caroline Taquin
Els Van Hoof, Servais Verherstraeten
Greet Daems, Marco Van Hees
Patrick Dewael, Goedeke Liekens
Karin Jiroflée, Kris Verduyck

C. — Membres sans voix délibérative / Niet-stemgerechtigde leden:

Les Engagés	Vanessa Matz
DéFI	Sophie Rohonyi

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	: Parti Socialiste
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
cd&v	: Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	: Open Vlaamse liberalen en democraten
Vooruit	: Vooruit
Les Engagés	: Les Engagés
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	: Indépendant – Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications:		Afkorting bij de nummering van de publicaties:	
DOC 55 0000/000	Document de la 55 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi	DOC 55 0000/000	Parlementair document van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beigegekleurig papier)

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné cette proposition de loi au cours de ses réunions des 5 octobre et 30 novembre 2022, ainsi que des 18 janvier et 31 mai 2023.

I. — PROCÉDURE

Au cours de sa réunion du 5 octobre 2022, la commission a décidé, en application de l'article 28.1 du Règlement de la Chambre, de demander des avis écrits. Ces avis ont ensuite été mis à la disposition des membres.

II. — EXPOSÉ INTRODUCTIF

Mme Vanessa Matz (Les Engagés), auteure principale de la proposition de loi, explique que l'article 80 du Code judiciaire s'applique en cas d'empêchement d'un juge:

- d'instruction;
- des saisies;
- au tribunal de la famille;
- de la jeunesse.

En cas d'empêchement de l'un de ces juges, cette disposition ne permet pas son remplacement par un juge suppléant. Seul le remplacement par un juge effectif est autorisé. Pourtant, l'article 322 du Code judiciaire prévoit cette possibilité dans certains tribunaux, dont le tribunal de première instance.

Étant donné la situation difficile de la magistrature, la proposition de loi à l'examen vise à permettre le remplacement du juge empêché par un juge suppléant ayant exercé le mandat pendant au moins cinq ans en cas d'application de l'article 80 précité. Cela permettrait notamment à des juges retraités expérimentés de remplacer des juges empêchés.

Pour le surplus, l'intervenante renvoie aux développements de la proposition de loi (DOC 55 2686/001, pp. 3 en 4).

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsvoorstel besproken tijdens haar vergaderingen van 5 oktober en 30 november 2022 en van 18 januari en 31 mei 2023.

I. — PROCEDURE

Tijdens haar vergadering van 5 oktober 2022 heeft de commissie beslist om met toepassing van artikel 28.1. van het Kamerreglement schriftelijke adviezen in te winnen. De schriftelijke adviezen werden ter beschikking gesteld van de leden.

I. — INLEIDENDE UITEENZETTING

Mevrouw Vanessa Matz (Les Engagés), hoofdindienster van het wetsvoorstel, verduidelijkt artikel 80 van het Gerechtelijk Wetboek van toepassing is in geval van verhindering van:

- een onderzoeksrechter;
- een beslagrechter;
- een rechter van de familierechtbank;
- een rechter van de jeugdrechtbank.

Deze bepaling staat niet toe dat, indien een van voormelde rechters verhinderd is, hij wordt vervangen door een plaatsvervangend rechter. Enkel de vervanging door een werkend rechter is toegestaan. Artikel 322 van het Gerechtelijk Wetboek voorziet nochtans wel in die mogelijkheid in bepaalde rechtbanken, waaronder de rechtbank van eerste aanleg.

Gelet op de moeilijke situatie waarin de magistratuur verkeert, strekt dit wetsvoorstel ertoe om het, bij toepassing van voormeld artikel 80, mogelijk te maken dat een verhinderde rechter wordt vervangen door een plaatsvervangend rechter die het mandaat ten minste vijf jaar heeft uitgeoefend. Daardoor zouden bijvoorbeeld gepensioneerde rechters met ervaring verhinderde rechters kunnen vervangen.

Zij verwijst voor het overige naar de schriftelijke toelichting van het wetsvoorstel (DOC 55 2686/001, blz. 3 en 4).

III. — DISCUSSION DES ARTICLES ET VOTES

Article 1er

Cet article fixe le fondement constitutionnel de la compétence.

L'article 1er est adopté à l'unanimité.

Art. 2

Cet article modifie l'article 80 du Code judiciaire.

Mme Vanessa Matz (Les Engagés) présente l'*amendement n° 1* (DOC 55 2686/002), puis le retire au profit de l'*amendement n° 2* (DOC 55 2686/003) tendant à remplacer cet article.

L'amendement à l'examen tend à répondre aux observations émises par le ministre de la Justice à propos de la terminologie.

La proposition de loi initiale renvoyait au "juge suppléant" mais l'objectif énoncé dans les développements était bien de viser les magistrats retraités.

La référence à l'article 156*bis* du Code judiciaire permettra d'éviter toute confusion terminologique entre les juges suppléants visés à l'article 87 du Code judiciaire et les magistrats suppléants désignés conformément à l'article 383, § 1er, du Code judiciaire.

L'amendement n° 1 est retiré.

L'amendement n° 2, tendant à remplacer l'article 2, est adopté à l'unanimité.

L'ensemble de la proposition de loi, telle qu'elle a été modifiée et corrigée sur le plan légistique, est adopté, par vote nominatif, à l'unanimité.

Résultat du vote nominatif:

Ont voté pour:

N-VA: Christoph D'Haese, Sophie De Wit, Kristien Van Vaerenbergh;

Ecolo-Groen: Claire Hugon, Stefaan Van Hecke;

II. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN

Artikel 1

Dit artikel bevat de grondwettelijke bevoegdheidsgrondslag.

Artikel 1 wordt eenparig aangenomen.

Art. 2

Dit artikel wijzigt artikel 80 van het Gerechtelijk Wetboek.

Mevrouw Vanessa Matz (Les Engagés) dient *amendement nr. 1* (DOC 55 2686/002) in dat zij vervolgens intrekt ten voordele van *amendement nr. 2* (DOC 55 2686/002) dat strekt tot de vervanging van het artikel.

Dit laatste amendement wil een antwoord bieden op de opmerkingen van de minister van Justitie in verband met de terminologie.

Hoewel in het oorspronkelijke wetsvoorstel sprake was van "plaatsvervangend rechter", worden, zoals uit de toelichting blijkt, wel degelijk de op rust gestelde magistraten bedoeld.

De verwijzing naar artikel 156*bis* van het Gerechtelijk Wetboek sluit elke mogelijke verwarring uit tussen de plaatsvervangende rechters bedoeld in artikel 87 van het Gerechtelijk Wetboek en de plaatsvervangende magistraten die overeenkomstig artikel 383, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek worden aangewezen.

Amendement nr. 1 wordt ingetrokken.

Amendement nr. 2, dat strekt tot de vervanging van artikel 2, wordt eenparig aangenomen.

Het gehele aldus geamendeerde en wetgevingstechnisch verbeterde wetsvoorstel wordt bij naamstemming eenparig aangenomen.

De naamstemming is als volgt:

Hebben voorgestemd:

N-VA: Christoph D'Haese, Sophie De Wit, Kristien Van Vaerenbergh

Ecolo-Groen: Claire Hugon, Stefaan Van Hecke;

PS: Khalil Aouasti, Hervé Rigot;

VB: Marijke Dillen;

MR: Philippe Goffin;

cd&v: Koen Geens;

Open Vld: Katja Gabriëls;

Vooruit: Ben Segers;

Ont voté contre: nihil.

Se sont abstenus: nihil.

Les rapporteures,

La présidente,

Katleen Bury
Marijke Dillen

Kristien Van Vaerenbergh

Articles nécessitant une mesure d'exécution
(article 78.2, alinéa 4, du Règlement): *nihil.*

PS: Khalil Aouasti, Hervé Rigot;

VB: Marijke Dillen;

MR: Philippe Goffin;

cd&v: Koen Geens;

Open Vld: Katja Gabriëls;

Vooruit: Ben Segers;

Hebben tegengestemd: nihil.

Hebben zich onthouden: nihil.

De rapportrices,

De voorzitter,

Katleen Bury
Marijke Dillen

Kristien Van Vaerenbergh

Artikelen die een uitvoeringsmaatregel vereisen
(artikel 78.2, vierde lid, van het Reglement): *nihil.*